

Oponentský posudok habilitačnej práce

Ing.arch. Zuzany Tóthovej, PhD.:

Nové koncepty a typológia v súčasnom navrhovaní mestského hotela.

Habilitačná práca Ing.arch. Zuzany Tóthovej, PhD. sa zaoberá aktuálnou témou navrhovania mestských hotelov. Ak je pravdivý údaj zo str. 43 habilitačnej práce, kde sa uvádza, že len v r. 2009 – 2011 bolo v Bratislave odovzdaných do prevádzky 2000 lôžok (čo je viac ako napr. v tom isto období v Budapešti alebo vo Varšave, čo sú pritom metropoly inej váhovej kategórie), a tento trend by sa mal stať v rámci tendencie premeny Slovenska na krajinu turistického ruchu javom viac-menej trvalým, potom je aktualita danej témy nespochybniteľná. Najmä, ak si uvedomíme, že práve pri mestských hoteloch, ktoré sa vyznačujú v prevažnej miere značným stavebným objemom, je nanajvýš dôležité starostlivo zvažovať všetky ich aspekty, počnúc výberom miesta, cez ich filozofiu a urbanisticko-architektonické stvárnenie až po detail, aby sa stali skutočným prínosom a organickou súčasťou daného miesta. Prakticky všetky naše mestské sídla majú totiž svoje korene v stredovekom urbanizme, preto je potrebné veľmi starostlivé zvažovanie vkladania týchto – mnohokrát nie najmenších stavebných programov – do existujúcej štruktúry miesta.

Po preštudovaní habilitačnej práce mám však isté pochybnosti súvisiace so správnosťou názvu práce, pretože pojmu „typológia“ sa táto práca dotýka iba v rovine typologického konceptu, bez hlbšieho záujmu o typologický detail (v chápaní Ernsta Neuferta). V princípe to však zásadným spôsobom neoslabuje celkovú kvalitu práce; ale v prípade, že by sa táto práca (ako to autorka deklaruje) mala pretaviť do formy učebnice, mohlo by to pôsobiť na čitateľov značne mätúco.

Musím však oceniť prehľad habilitantky v najnovších vývojových trendoch navrhovania hotelov, včítane prehľadu o publikáciách vydaných k tejto problematike. Aj exkurz do histórie hoteliérstva považujem – s ohľadom na zameranie práce – za primeraný.

Po stránke systémovej oceňujem dobre zvolený a prehľadný systém spracovania habilitačnej práce, voľba miniatúrnych formátov obrázkov v stĺpci pre poznámky je však dosť nešťastná, pretože je na úkor ich čitateľnosti a zrozumiteľnosti. Aj v texte použitým pôdorysom hotelov by pomohli popisy, príp. ich nahradenie dispozičnými schémami, ktoré sú s ohľadom na poslanie a pochopenie práce ďaleko dôležitejšie ako rozlúštenie celého dispozičného riešenia.

Za podstatný nedostatok práce považujem (v častiach, kde sa pracuje s príkladmi realizovaných hotelov) malý záujem autorky o analýzu prostredia, v akom sa ten ktorý hotel nachádza. Jedným dychom však musím na jej obranu uviesť, že pokiaľ čerpala materiály zo súčasnej literatúry o architektúre, je práve pre ňu príznačný nezáujem o urbanistické kvality diela. Diela sa dokumentujú a posudzujú viac-menej iba ako solitéry, bez akýchkoľvek kontextov. (Je to nakoniec príznačné aj pre väčšinu architektonickej kritiky súčasnosti – a netýka sa to len Slovenska!) O to viac by som čakal od práce, ktorá má ambície stať sa učebnicou pre budúcich architektov, aby toto dôležité kritérium posudzovania kvality architektonického diela nezanedbávala. Schopnosť architektúry spoluvytvárať obraz mesta považujem pri typologickom druhu mestského hotela za absolútne prioritný! Osobne som očakával hlbší záujem autorky aj o interiéry hotelov, ale obávam sa, že v takomto prípade by rozsah práce prekročil obvyklé hranice.

Napriek uvedeným pripomienkam je pre mňa najväčším zážitkom 4. kapitola habilitačnej práce, nazvaná Dialóg funkcií mestského hotela v nových hotelových konceptoch. Je to zaujímavé čítanie o tom, ako je postupne pojem „corporate identity“ nahradzovaný v konceptoch snahou o originalitu a individualitu. S uspokojením som si prečítal v autorkinom Závere, či prognóze vetu o tom, že: „V slovenských podmienkach sa pravdepodobne budú hľadať koncepty, pri ktorých nemusí bezpodmienečne ísť o veľkolepé nadrozmerné projekty hotelového mesta typu Dubaj, skôr objekty v optimálnej mierke prostredia, s myšlienkou a nápadom.“ Súčasný trend vývoja architektúry v podmienkach nášho notoricky pretrvávajúceho slovenského raného kapitalizmu, ktorého heslom stále zostáva to magické, že „trh všetko vyrieši“, je v príkrom rozpore s touto víziou. Súhlasím, že našou cestou predsa nemôže byť iba preberanie svetových príkladov a ich bezhlavá implantácia! Vedomí si svojich vlastných hodnôt a identity musíme zostať otvorení prijímaniu aktuálnych podnetov, ale cez prizmu svojej vlastnej kultúrnosti. Som presvedčený, že práve k tomu je potrebné viesť a inšpirovať aj našu najmladšiu architektonickú generáciu! Predložená habilitačná práca ma presvedčuje o tom, že sme v tomto s habilitantkou zajedno!

Preto doporučujem habilitačnú prácu Ing.arch. Zuzany Tóthovej, PhD. k obhajobe a po jej úspešnom obhájení jej doporučujem udeliť vedecko-pedagogickú hodnotu

docent

v študijnom odbore 5.1.1 Architektúra a urbanizmus.

V Košiciach, 10.02.2014

prof. Ing.arch. Peter Pásztor, PhD.
autorizovaný architekt SKA